

DM Forum møde 14.6.2018

Mødelokalitet: Kulturarvssalen, Diamanten, Det Kongelige Bibliotek, København

Deltagere:

Andrew Cranfield
Anne Sofie Fink Kjeldgaard
Anne-Marie Bach
Asger Væring Larsen
Bo Bai
Ellen V. Knudsen
Falco Hüser

Henrik Engell-Hedager
Jens Worm Begtrup
Karsten Kryger Hansen
Katrine Flindt Holmstrand
Lars Nondal
Lene Offersgaard
Mareike Buss

Paula Martinez Lavancy
Susanne den Boer
Sekretariat
Anders Conrad (referent)
Rene Belsø
Diba Markus (referent)

Gæster
Birgitte Vedel Thage
Lene Krøll Andersen
Zaza Herbert-Hansen, RA

Dagsordenpunkt

01 - Godkendelse af dagsorden

Dagsorden blev godkendt med følgende ændringer:

- pkt. 3 bytter plads med pkt. 4+5.
- pkt. 12 bliver taget som sidste punkt på dagsordenen.
- pkt. 13 præsentationerne af DMF aktiviteternes indsatser frem til næste møde (2.10) udgår - aktiviteterne leverer i stedet 1 slide til DM SEK (Diba) inden 21.6.

02 - Godkendelse af referat

Referatet blev godkendt.

03 - Show and tell: DMF aktiviteternes leverancer siden sidst v/aktivitetslederne

Digital infrastruktur og services:

- En model for objekter, processer og aktører på forretningslaget.
- Planlægning af workshop til 27.6 omhandlende arkivering. Workshoprapport bliver et bidrag til common ground.

FAIR på tværs:

- Interviewguide, test og kvalificering af interviewguide, identifikation af usecases, workshop, poster+postcards+introducerende powerpoint (skal indgå i FAIR toolbox).
- Påbegyndt interviewrunden.

Danish eLearning module for Research Data Management:

- Læringsmål for hver sektion, format og struktur på sektionerne, templates, første version på manuskript/udfyldt template (første version af formidlingsstrategi er ikke nået)

Processer og organisation:

- En model (skabeloner) for videndeling, erfaringsudveksling og arbejde med best practice
- Planlægning af møde 28. juni 11.30 – 16

Kommentarer fra DM SEK:

Det er generelt svært at se ind i hvad projekterne producerer. Som hovedregel skal produkter deles.

KB tilbyder at give plads til aktiviteterne på Confluence wikien, så vi internt i DM Forum kan for indsigt i aktiviteterne. Færdige produkter bør som minimum publiceres på <https://www.deic.dk/da/datamanagement/aktiviteter/tvaerinstitutionelle>

DM CAB, DEFF SG og DeiC BS vil gerne se aktiviteterne få maksimal gennemslagskraft, og aktivitetsledere har et medansvar for produkterne omsættes

Beslutning: N/A

04 - Præsentation: Infrastrukturpilotprojektet 'National Science App Store' (NSAS) v/Claudio Pica

Infrastrukturen går lokalt under navnet "SDUCloud" - URL: cloud.sdu.dk Dokumentation: <http://sducloud.readthedocs.io>

Prototypen har WAYF implementeret, men denne login mulighed bliver pt. ikke vist, dvs. man skal have lokalt login. Accountingdelen skal på plads før der åbnes til brugere udenfor SDU.

Da app store af forskellige grunde ikke kunne implementeres oven på data.deic.dk, er der implementeret en SDU Cloud som grundlag for denne.

Filestoredelen har de forventelige features til at organisere og dele filer med andre platformbrugere. Filer og projektbeskrivelser indekseres instantant, dvs. der er live overview over indholdet. En 'Project' feature giver mulighed for at lave en projektbeskrivelse med metadata om projektet, licensering og referencer til DMP'er og grants mm. Denne "projektside" er pt. kun tilgængelig for brugere der er logget ind. Platformen er ikke integreret med CRIS systemet, men på sigt vil man gerne lave et link til PURE.

Applikationsdelen har pt. 8 apps der afvikles lokalt eller på ABACUS. Apps'ne findes i menustrukturen på SDU Cloud og kan overføre data til og fra ABACUS hvor jobbet bliver afviklet i en container. Interfacet på en app har en beskrivelsesdel, og resultatsiden er et summary af jobbet og præsenterer de resulterende filer.

Publicering foregår pt. via Zenodo, men kan eksportere til vilkårligt system med passende API. Metadatering foregår på Zenodo/det modtagende system.

Beslutning: N/A

05 - Q&A/diskussion: NSAS's værdiskabelse v/Rene Belsø

Der blev spurgt til, i hvilken grad apps kan genbruges. Claudio svarede, at app-store delen kan pt. ikke abstraheres fra den omgivende cloud, men er integreret i mikroservice arkitekturen for denne.

Det er planen at videreudvikle infrastrukturen efter projektperioden.

Beslutning: N/A

06 - Orientering: Internationale aktiviteter – EUDAT + EOSC + OpenAIRE + RDA v/Anders Conrad, Rene Belsø, Asger Væring Larsen, Diba Markus

- EUDAT: Konsortium som indgår i EOSC - DeiC er medlem på Danmarks vegne, Rene Belsø i bestyrelsen. DeiC har bevilget 1 ÅV til at afsøge mulighederne i at deployere EUDAT services.
- EOSC: EU har skabt konkurrence om midlerne, og forskellige konsortier og infrastrukturer forsøger at positionere sig. Danmark er med i NOSC-call som prøver at komme i betragtning i INFRAEOSC-kaldene med ansøgning til 40 mio. kr. UFM har afholdt rundbordssamtale om udkast til et hvidpapir. I den forbindelse er der meget fokus på FAIR data, hvor FAIR Data Action Plan er undervejs.
- RDA: Call for etablering af europæiske noder - knapt ½ M € i 3 bøger, 1. ansøgningsrunde har deadline 27/7. Noderne kan være nationale eller et konsortium af lande (norden er oplagt). Bevilling kan bruges til etablering, PM'er og direkte omkostninger. Givet usikkerheden pt. om hvorvidt DM Forum forlænges, kan DM SEK kan ikke være drivende på ansøgning, men vil gerne bidrage og facilitere, hvis et konsortium af universiteter er interesseret i at ansøge. DM Forum er en fin platform for formidling. Information om call <https://europe.rd-alliance.org/node/108>
- OpenAIRE: Legal entity man betaler for at være med i. NOAD's med supportfunktion, hub for open access, høstning fra repositories, CRIS-systemer mm. Understøtter søgning på tværs. Kontakt med funderer: hvad kommer der ud af forskning? Overvåge grants ift. publikationer - kunne ske i OpenAIRE. Indeholder 24M dokumenter af forskellig type fra 1100 providers. Diskussion om udbredelse globalt.

Beslutning:

1. DM Forums medlemmer opfordres til at overveje en dansk/nordisk RDA-node baseret på DM Forum.

07 - Orientering: Forskningsministeriets/DeiCs strategiproces v/Rene Belsø

Der foreligger nu et udkast til ny strategi for national forskninginfrastruktur, og strategigruppen mødes fortsat, også efter sommerferien. Udkastet er fortsat ikke tilgængeligt uden for de involverede parter.

DM LedelsesCAB er ved at udforme 5 slides med input til strategigruppen. CAB'en prøver at tage udgangspunkt i en forskervinkel og fokuserer på de services forskerne har behov for.

Beslutning: N/A

08 - Diskussion: Hvad er eksistensberettigelsen for et forlænget DM Forum? v/Diba Markus

DM LedelsesCAB har søgt DEFF Styregruppen om at bevilge penge til DM Forum i 2019, og der skal indsendes en ansøgning i løbet af sommeren/efteråret. I den forbindelse var der åben diskussion om Forums egen holdning til en eventuel forlængelse. Udgangspunktet er at vi kan bede om at DM Forum forlænges med samme virkemåder og midler (proportionalt) som hidtil, og med samme mål (i praksis en fortsættelse af strategien) eller under en ændret overskrift, evt. under indflydelse af det stigende fokus på Open Science. Kommentarer:

- Mareike: Fra starten fokus på penge, der kom ikke meget ud af aktiviteterne. DM Forum er nu meget produktiv med fokus på faglighed og rykker - det skal vi fortsætte.
- Falco: RDM mangler organisatorisk forankring på nationalt plan, DM Forum er eneste mulighed, ellers går vi i stå. Hvis der ikke er mulighed for aktiviteter, sker der ikke så meget på institutionerne.
- Susanne: DMForum is useful, should define cool things that we need to deliver in 2019 - which products will come out of extending the Forum. Stuff that will give the Forum a value.
- Anne-Marie: Der har været en stejl læringskurve for både deltagere og institutioner mht. data management. Emnet er kommet mere på landkortet derhjemme. Det bedste har været forskerdrivne aktiviteter. Det er nok naivt at forvente løbende deltagelse af forskere, men det er godt at kunne tilbyde forskerrettede aktiviteter. Fint hvis man kan planlægge et år frem. Lad os lave TtT-aktiviteter som kan markedsføre Forum for noget, som institutionerne ikke kan løfte alene.

- Karsten: Forskerne og lederne forsvandt hurtigt fra DM Forum, og vi skal ikke have ambition om at skabe dét forum igen. På institutionerne er der ikke opmærksomhed på ledelsesCAB'en - deres aktiviteter burde formidles til ledelserne. Barend Mons' besøg var fantastisk. Det savnes at DM Forum bruges proaktivt, fx ifm. FAIR-rapporten og RA's anmeldelse. DM Forum kunne være givtigt for dem med behov for sparring fra institutionelt perspektiv - her er stor domæneviden som ikke har været i spil.
- Diba: Kan man konkludere, at vi vil godt fortsætte, men på en ændret måde?
- Anne-Sofie: Ift. FAIR - kan DM Forum være videnslag mellem universiteterne og ministeriet?
- Bo: Vi skal spille på den internationale bane med den kompetence der er i Forum og prøve at påvirke udviklingen, RDA ville være oplagt.
- Mareike: LIBER har fået ny strategi i 2017, RDM en af 3 søjler, Danmark var repræsenteret af Jesper Thestrup - måske dette kunne være indgangsvinkel for DM Forum i et forskningsbiblioteksperspektiv.
- Karsten: RDA første runde er 27/7. Anne-Sofie og Anne Marie er interesseret.
- Andrew: Finansieringsmodellen bør søges forlænget.

Beslutning:

1. Lars Nondal og Andrew snakker om dansk repræsentation i LIBER
2. AAU, AU og RA er interesseret i at undersøge et dansk RDA-konsortie og holder DM Forum sekretariatet underrettet.

09 - Præsentation: DEFF kompetenceprojektet v/Katrine Flint Holmstrand

Katrine fortalte om DEFF kompetenceudviklingsprojektet "Kompetenceudvikling relateret til Open Science og digital literacy" der løber fra marts 2018 - 2020. Et kompetenceløft hos biblioteksmedarbejdere er en forudsætning for at forskningsbibliotekerne kan udvikle aktiviteter og services inden for Open Science. Projektets 3 spor:

- Kompetenceudvikling
- Digitale samlinger
- Research data management

Projektets formål:

- Identificere og kortlægge bibliotekernes digitale samlinger i forhold til hvilke open data de indeholder og hvordan data kan anvendes.
- Identificere ressourcer og udvikle services, som understøtter forskningsprocessens data flow
- Kortlægge nuværende kompetencer samt afdække hvilke kompetencer der er behov for, for at kunne tilbyde en aktuel og relevant service omkring håndtering af data i forskningsprocessen.
- Belyse forskellige måder at tilvejebringe de identificerede kompetencer på.
- Udarbejde en model for en kompetenceudviklingsplan for FFU bibliotekernes medarbejdere.
- Anbefaling af hvilke kompetencer bibliotekarere/akademiske medarbejdere i fremtiden skal have for at løse opgaver i forskningsbibliotekerne omkring Open Science.

Der tales om at etablere et nationalt netværk for Open Science kompetenceudvikling -- her er der opmærksomhed på at DM Forum findes.

Slides [FAIR - DM Forum juni 2018.pdf] ligger på sciencedata.dk/shared/DM_Forum i mappen 'Slides mm fra møde 2018 06 14'].

Beslutning: N/A

10 - Præsentation: Guld fra FOSTER bootcampen i Barcelona v/Mareike Harms Buss

Mareike introducerede først FOSTER - navnet er en forkortelse for Facilitating Open Science Training in European Research. 1. fase 2014-2016. 2. fase 2017-2019). www.fosteropenscience.eu

FOSTER har leveret bl.a. Open Science training handbook, Open Science toolkit, Open Science Trainers Directory. Dertil fx Open Science taxonomy - den er noget mere imponerende end RDM taxonomy. Her kunne DM Forum godt levere.

Dernæst fortalte Mareike om FOSTER bootcampen i Barcelona 18.-20. april. Her var 32 deltagere fra 16 lande. Inden bootcampen skulle deltagerne læse FOSTER Open Science Training handbook - en nøgleressource til at udvikle Open Science curricula og engagerende undervisning - fokus er hvordan ideen om Open Science mest effektivt formidles, med metoder, teknikker og praksisser for undervisere. Bogen ligger som en såkaldt 'Gitbook' <https://open-science-training-handbook.gitbook.io/book> Emnerne på bootcampen kom vidt omkring, fx Open Research vs Open Science, Open Peer Review, Open Data, Open Workflows & Open Teams, Text and Data Mining m.fl.

FOSTER kan en kæmpe ressource, da der bydes på både training materials (online), et "trainer directory", en håndbog og værktøjskasse.

Slides [DEFF kompetenceudvikling_NDMF140618.pptx] ligger på sciencedata.dk/shared/DM_Forum i mappen 'Slides mm fra møde 2018 06 14'].

Beslutning: N/A

11 - FAIR session: A for Accessible og I for Interoperable som rammer for lokale IT-løsninger v/Karsten Kryger Hansen

Karsten fortalte om A og I delen af FAIR-principperne på baggrund af FAIR på tværs aktiviteten.

Hovedpointer:

- Mange af elementerne i det oprindelige FORCE11-dokument (<https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples>) er svære at omsætte i praksis uden at tage højde for den baggrund, de er skrevet ud fra (e-science) Der er i praksis også løst op.
- FAIR data er ikke det samme som åbne data! Derimod gælder det at FAIR data er "as open as possible, as closed as needed" - og at ulicenserede data ikke åbne data
- "Kvaliteten" af de FAIR data kan være meget forskellig - det er derfor vigtigt at institutionerne tager stilling til hvordan man vil håndtere principperne.
- Man skal starte og ikke bare slutte med FAIR, dvs. FAIRness bør være tænkt med fra start, og som følge deraf skal så meget "Intrinsic metadata" (aka. strukturelle metadata) indsamles som overhovedet muligt.
- Accessible: Adgang til data handler om mere end bare download; fx kan man stille query based systems til rådighed, men tilstrækkelig båndbredde kan blive et issue.
- Interoperability - et spørgsmål om machine *readable* eller *actionable*: "Maskinen" (applikationer og workflows) skal som minimum kunne evaluere dataobjektets metadata, og det kræver en formel og bredt accepteret måde at repræsentere dem på, højere grad af interoperability opnås hvis dataobjektets elementer også kan processeres/er actionable (mest relevant for naturvidenskab) - det er dog ikke altid muligt. Skal man følge FAIR tankegangen til sin ekstrem, skal fx også vokabularer i sig selv være FAIR.

Slides [FAIR - DM Forum juni 2018.pdf] ligger på sciedata.dk/shared/DM_Forum i mappen 'Slides mm fra møde 2018 06 14'.

Beslutning: N/A

12 - Breakout session: DMF aktiviteterne v/aktivitetslederne

Tre grupper holdt breakout sessioner: Processer og metode, FAIR på tværs og e-learning.

Beslutning: N/A

13 - Præsentationer: DMF aktiviteterne indsatser frem til næste møde (2.10) v/aktivitetsledere og Rene Belsø

Beslutning: Punktet udgik pga. tidsnød. Aktiviteterne skal i stedet levere 1 slide til DM SEK (Diba) inden 21.6. Slides modtaget efter mødet:

Data Management by design Produkter til næste møde

- Rapport fra første workshop
 - Generisk forretningsarkitektur model for arkivering af forskningsdata
- Eksempel på konkret implementation af arkivering af forskningsdata
 - AAU(SDU) -specifik applikationsarkitektur model for arkivering af forskningsdata
- Rapport fra anden workshop
 - Generisk forretningsarkitektur model for dissiminerig (forventet emne) af forskningsdata

3. Fase 1: Fælles forståelse af og vejen til FAIR leverancer

Præsenteres ved forummøde 02. oktober 2018

- Fase 2:
 - Identifikation af data pilots
 - Data indsamling fra data pilots
 - Oversigt over disciplinspecifikke forskningsdataservices og community standards
- Fase 3:
 - Feedback ift TtT event
- Fase 4:
 - Første udkast af det første FAIR toolbox materiale

Processer og organisation – leverancer frem til næste møde i DM Forum

- Beskrivelser af indsatser i relation til Data Management er delt i aktivitetsgruppen
- Planlægning og afvikling af to heldagsmøder med eksterne og interne oplægsholdere (juni, september)
- Beskrivelser af samarbejde om de juridiske leverancer er i udkast
- Tidsplan for levering af leverance 1 "Must-have"

• Dato: 20180629

INDSATSER TIL NÆSTE DM FORUM MØDE 2. OKTOBER 2018:

- Promotion strategy (still in draft)
 - LMS ambassadors
 - University management
 - Emails
 - Trailers
 - Other material
- Visual Identity
- Final Script
- All interviews done or planned

13

14 - Præsentation: Vidensportalen - hvad kan den bruges til? v/Birgitte Vedel Thage

Birgitte fortalte om opbygningen af vidensportalen.dk:

- 6 områder inden for data håndtering: Introduktion til områderne på en visuel måde
- Herfra links videre til andre sider, fx universiteternes RDM-sider
- E-LAB bøger er et eksempel på en DM Forum aktivitet der har ført til noget, som konkret har kunnet formidles på vidensportalen
- Herudover vil man gerne give overblik over de internationale RDM aktiviteter
- Vidensportalen henvender sig til forskerne, tænkt som en art national "opslagstavle"
- Vidensportalen har brug for input, og DM Forum har mulighed for at være med til følgegruppe

Falco kommenterede, at det er svært at forstå hvad der er brug for i vidensportalen - kan vi få skabeloner/instruktioner i ønsket format?

Beslutning:

1. Vidensportalen byder sig til i takt med at man får færdige resultater i aktiviteterne som er klar til at blive formidlet eksternt. Aktiviteterne skal være bevidst om at bruge de rigtige kommunikationskanaler i forhold til om kommunikationen er ekstern/intern og om der er tale om work-in-progres/arbejdsnoter eller færdige publikationer. Og om der er tale om faglige resultater eller "procesresultater"/afrapportering som snarere skal ud på DeiC's almindelige hjemmeside.

15 - Præsentation og diskussion: Train-the-Trainer planen v/ Diba Markus

Det for tiden gældende Train-the-Trainer program (bilag 15_01) blev fremlagt og følgende blev ændret/præciseret

- Train-the-Trainer "Licensering af data og databaser" afholdes tirsdag 4.9. på DTU - halvdagsarrangement
- Train-the-Trainer "FOSTER Open Science trainer" afholdes uge 43 eller 44

Beslutning: N/A

16 - Eventuelt

Næste møde holdes på Rigsarkivet, Harsdorf salen.